

1. Obiekt **SPICHRZ**

2. Czas powstania
XV/XVI w.;
przeb.XVIII w.,

3. Miejscowość
T O R U Ń

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

1. Plan orientacyjny. Skala 1:20 000

2. Plan sytuacyjny. Skala 1:1000

3. Elewacja frontowa spichrza przy ul. Podmurnej 3a
Widok ogólny od pn.

4. Adres **87-100 Toruń,
ul. Podmurna 3a**

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna
kujawsko-pomorskie

województwo
Toruń

gmina

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Thorn /niem./

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975 r.

województwo **bydgoskie**

powiat **toruński**

8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres
j.w.

10. Rejestr zabytków

Nr

data

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu

Budynek przy ul. Podmurnej 3a stanowił pierwotnie jeden z dwóch budynków gospodarczych zaplecza kamienicy południowej przy ul. Mostowej 6 tj. oficyny nr 1. Architektura budynku i podziały ceglanej elewacji frontowej budynku sugerują, iż obiekt ten pełnił funkcję magazynową. Spostrzeżenie to potwierdzało by opinię K. Mikulskiego według, którego zabudowa wzdłuż ulicy Podmurnej składała się w większości ze spichlerzy i budynków gospodarczych towarzyszących zabudowie mieszkalnej wzdłuż ul. Mostowej.

W XVIII wieku budynek przy ul. Podmurnej 3a wraz z budynkiem przy ul. Podmurnej 5 pełnił funkcje stajni i wozowni. Oba budynki wymienione są w Specjalnej Taksie z 1810 r. przy nr hipotecznym Stare Miasto 27 pod literą „F” jako wozownia o wym. 70x36x18 stóp/22x11,3x5,7 m/. W spichrzu przy Podmurnej 3a zachowane są jeszcze na parterze w murze pd. wnęki ze żłobami dla koni.

Według opinii K. Kalinowskiej spichrz ten uległ przeobrażeniom już w średniowieczu, co potwierdza analiza wątków ceglanych na elewacji frontowej. W XVI lub XVII wieku zabudowano teren pomiędzy południowym spichrzem należącym do kamienicy przy Mostowej 6 zasłaniając elewację zachodnią opisywanego spichrza budynkiem oficyny nr 2. Prawdopodobnie w XIX wieku w przyziemiu elewacji wybito otwór komunikacyjny, który w trakcie remontu w latach 60. tych XX wieku zamurowano.

W chwili obecnej wewnątrz zaadaptowane jest na sale wystawiennicze i pomieszczenia mieszkalne w górnych kondygnacjach i poddaszu.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

POŁOŻENIE: Budynek przy ul. Podmurnej 3a znajduje się na terenie zespołu staromiejskiego Torunia, w południowo-zachodnim narożniku bloku zabudowy „W”. Obiekt usytuowany kalenicowo w zabudowie zwartej, zajmuje trzecią posesję od narożnika bloku na wysokości Dworu Mieszczańskiego. Główny otwór wejściowy do budynku osadzony w murze pn., dostępny od strony przejazdu bramnego na dziedziniec wewnętrzny budynku przy ul. Podmurnej 5.

MATERIAŁ I KONSTRUKCJA:

fundamenty i mury:

mury obwodowe ceglane na kamiennej podmurówce z cegły gotyckiej o wym. 28-29x13-13,5x8,5-9 cm; ściany wewnętrzne ceglane, tynkowane. Na parterze w murze pd. wnęki sklepienie ostrołukowo-mieszczące koryta z pokarmem dla koni. Na 1 piętrze w murze pd. wnęki prostokątne sklepienie odcinkowo-mieszczące obecnie kaloryfery.

Sklepienia i stropy:

w piwnicy strop współczesny żelbetowy, w pozostałych pomieszczeniach stropy drewniane belkowe, w pomieszczeniach zaplecza sufity.

Więźba dachowa:

współczesna: krokwiowo-kleszczowo-stolcowa, z poddaszem mieszkalnym doświetlonym oknem wystawki w połaci dachowej.

Pokrycie dachu:

dachówka holenderka tzw. essówka.

Posadzki, podłogi:

w piwnicy posadzka ceglana; w pozostałych pomieszczeniach parkiety z klepek w układzie jodełkowym.

Schody: do piwnicy: współczesne betonowe, jednobiegowe; **główne:** współczesne, metalowe, kręcone z metalową poręczą i prostą barierą.

Stolarki drzwiowe: drzwi główne do klatki schodowej: współczesne jednoskrzydłowe, drewniane, ramowe, od strony lica listwowane w pionie; **drzwi wewnętrzne:** współczesne, 1-skrzydłowe, drewniane z płyty pilśniowej. Drzwi towarowe deskowe na zawiasach pasowych.

Stolarki okienne: współczesne, krosnowe, dwu i jednoskrzydłowe.

c.d. na wkładce.

14. Kubatura ok.2100 m ³	15. Powierzchnia użytkowa ok.300 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne spichrz-wozownia	17. Użytkowane obecnie mieszkalny-pracownia galeria fotograficzna
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja -A. Pawloska, Inwentaryzacja spichrza ul. Podmurna 3, PP PKZ Toruń 1959, Archiwum ROBiDZ w Toruniu, sygn. 2197, -W latach 60-tych przeprowadzono generalny remont z dostosowa- niem wnętrza na cele mieszkalne i wystawiennicze.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycia dachu, wyposażenie i instalacje) Stan ogólny dobry, mury i fundamenty-l ekko zawilgocone w stanie dobrym, elewacje -w stanie dobrym, pokrycie dachowe- w stanie dobrym stolarka okienna i drzwiowa współczesne -w stanie dobrym. stropy drewniane, belkowe-w stanie dobrym instalacje-sprawne	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie - remonty bieżące	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Akta do Mostowej 6 -AP Toruń; AnTG 27771, AmTF 37
także patrz Akta do Podmurnej 5-AP Toruń,

22. Bibliografia

- K. Kalinowska, Toruń-Kwartal Świątojański, kwatera „W” - Mostowa, Ciasna, Podmurna oraz Mur Miejski, PP PKZ Toruń 1973, Archiwum ROBiDZ w Toruniu, sygn. 1240,
- K. Mikulski, Właściciele i funkcje działek w kwartale świętjanskim od końca XIV wieku do początku XIX wikeu. Blok W, Toruń 1998,
- J. Frycz, Spichrze przy ul. Mostowej 6 w Toriniu. Wstępna dokumentacja nauko-wa opracowana do użytku, PP PKZ Toruń 1957,

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

- materiały ikonograficzne zebrane i opracowane w dokumentacji historyczno-konserwatorskiej Bloku „W” w tym fot. nr 31 i 37, fot. M. Sowińska, 1973 nr neg. w PKZ Toruń 5504/1 i 3318, obecnie przechowywana w Archiwum ROBiDZ Toruń

24. Uwagi różne

25. Opracował

mgr K. Milanowski, sierpień 2005 r.

tekst

mgr K. Milanowski, sierpień 2005 r. (imię, nazwisko, data, podpis)

plany, rysunki

mgr K. Milanowski, sierpień 2005 r. (imię, nazwisko, data, podpis)

zdjęcia fotograf.

kujaawsko-pomorski WKZ w Toruniu (imię, nazwisko, data, podpis)

miejsce przechowywania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. Miejscowość TORUŃ	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) SPICHRZ	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) c.d. opis, rzut, bryła, plan sytuacyjny
-------------------------	---	---

c.d. opis:

Rzut: budynek na planie prostokąta o wym. ok. 5,35x11,82 m zwrócony elewacją frontową wschodnią w kierunku ul. Podmurnej. Główny otwór wejściowy osadzony w murze pn. w skrajnej lewej osi, dostępny od strony przejazdu bramnego w budynku przy ul. Podmurnej 5. Współczesna, kręcona klatka schodowa zajmuje pn.-wsch. narożnik spichrza. Wnętrze jednoprzestrzenne nakryte stropem belkowym. W murze pd. wnęki ostrołukowe, w murze wschodnim zamurowany otwór wejściowy. W przejeździe bramnym, biegnącym wzdłuż muru pn. kilka murowanych przypór.

Bryła: trójosiowego, trójkondygnacyjnego, ceglanego spichrza zorientowana kalenicowo elewacją frontową w kierunku wsch., zwieńczona trójkątnymi szczytami na wysokości muru pd. i pn. Budynek podpiwniczony, kryty dachem ceramicznym dwuspadowym z użytkowym poddaszem doświetlonym oknem w prostokątnej wystawce.

Elewacja frontowa: ceglana, trójosiowa, trójkondygnacyjowa, zwieńczona połacią dachu dwuspadowego z wystawką połaciową. W przyziemiu zamurowany otwór wejściowy. Na wysokości 1 piętra w osi elewacji otwór drzwi towarowych, prostokątny zamknięty, łukiem odcinkowym flankowany dwoma mniejszymi otworami okiennymi prostokątnymi zamkniętymi łukiem odcinkowym. Powyżej na 2 piętrze rząd trzech okien prostokątnych zamkniętych łukiem odcinkowym. Ponad połacie dachu i poziom gzymsu podokapowego wystają mury trójkątnych szczytów.

Elewacje boczne niedostępne.

Wnętrze: w dwóch dolnych kondygnacjach jednoprzestrzenne nakryte stropami belkowymi, pozostałe kondygnacje podzielone na mniejsze pomieszczenia mieszkalne nakryte sufitami. Poddasze mieszkalne.

Wyposażenie: wnęki na parterze ze żłobami/korytami/ dla koni.

Instalacje: wod.-kan. , co., elektryczna

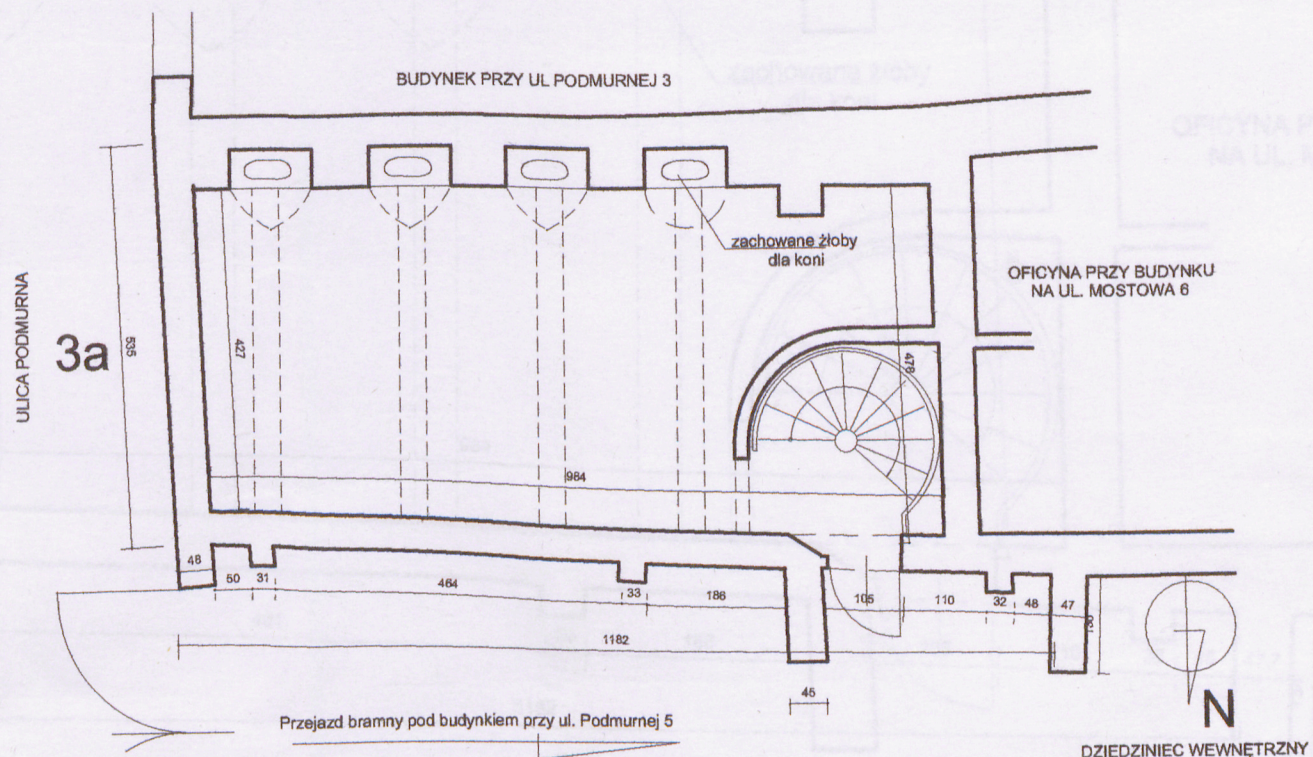

4. Widok ogólny spichrza od pd.-wsch.

Wkładkę założył: mgr K. Milanowski

WŁOZ w Toruniu

Miejsce przechowywania negatywów:

Rzut budynku przy ul. Podmurnej 3a, skala 1:100

1. Miejscowość
TORUŃ

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
SPICHRZ

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
fotografie

5.

5. Widok dolnych fragmentów elewacji frontowej od pn.-wsch.

6. Widog ogólny spichrza od strony międzymurza miasta i zamku krzyżackiego.

7. Osie okienne górnych partii elewacji frontowej-wschodniej.

Wkładkę założył: mgr K. Milanowski

(imie, nazwisko, data)

WUOZ w Toruniu

Miejsce przechowywania negatywów:

6.

7.

8. Przejazd bramny pod budynkiem przy ul. Podmurna 5. 9. Główny otwór wejściowy do spichrza. 10. Główny otwór wejściowy. Widok od strony wnętrza. Po prawej drzwi w głównym otworze wejściowym.

1. Miejscowość
TORUŃ

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
SPICHRZ

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
fotografie

11.

11. Widok fragmentów muru pd. z wnękami na żłoby na parterze spichrza.

12. Zbliżenie dwóch typów wnęk w murze pd.

13. Zbliżenie żłobu w jednej z wnęk.

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

12.

13.

14. Widok ogólny sali na 1 piętrze w kierunku pd.-zach. 15. Zbliżenie wnęki w murze pd. 16. Widok pomieszczeń zaplecza-pracowni fotograficznej.

1. Miejscowość
TORUŃ

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)
SPICHRZ

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
fotografie

17. Widok ogólny pomieszczenia na 2 piętrze nakrytego sufitem. 18. Współczesna stolarka drzwiowa 19. Otwór okienny użytkowany jako szafka.
w pomieszczeniach zaplecza. Widok muru pn. na 1 piętrze.

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

mgr K. Milanowski
WUOZ w Toruniu

Miejsce przechowywania negatywów:

20. Widok wnętrza pomieszczenia na poddaszu.

Po prawej fragment konstrukcji więźby dachowej.

22. Wneka dawniej w murze pd. obecnie na 1 piętrze klatki schodowej.

21. Widok połączenia krokwi w kalenicy. Fragment więźby dachowej.

23. Okno w szczycie pd. Widok fragmentu poddasza.

1. Miejscowość TORUŃ	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) SPICHRZ	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) fotografie
--------------------------------	--	---

24. Bieg schodów kręconych metalowych z poręczą.

25. Widok konstrukcji schodów i sposobu połączenia rdzenia ze stopniami.

Wkładkę założył:

mgn K. Milanowski

Miejsce przechowywania negatywów:

WUOZ w Toruniu

31. Widok elewacji frontowej spichrza przy ul. Podmurnej 3a .
Reprodukcja fot. M. Sowińska, 1973, Archiwum ROBiDZ w Toruniu,
nr neg. w PP PKZ w Toruniu 5504/1.

37. Widok dudynków przy ul. Podmurnej 3a i 5 w trakcie prac
konserwatorskich w 1963. Reprodukacja fot. M. Sowińskiej,
Archiwum ROBiDZ w Toruniu, nr neg. w PP PKZ w Toruniu
3318 .